



RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Nezletilé dítě jako subjekt nebo objekt exekuce?“

**Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí
Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR**

**Termín a místo konání: 28. července 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Postavení dítěte v řízeních o výkon rozhodnutí a v exekuci představuje jednu z nejcitlivějších oblastí rodinného a procesního práva. I když právní řád opakovaně zdůrazňuje, že dítě má být vždy vnímáno jako plnohodnotný nositel práv a nikoli pouhý objekt rozhodování, praxe často ukazuje opak – zejména při vymáhání styku, výživného či péče. Dítě bývá „vtaženo“ do výkonu rozhodnutí, ačkoliv jeho chování je výsledkem složitého výchovného nebo emocionálního konfliktu mezi rodiči. OSPOD, soudy i exekutoři se tak ocitají v situaci, kdy musejí vyvažovat mezi vymáháním autoritativního rozhodnutí a ochranou osobnosti a důstojnosti dítěte.

Tento seminář poskytne ucelený výklad právního rámce výkonu rozhodnutí a exekuce ve věcech péče, styku a výživy dítěte podle občanského soudního řádu, zákona o zvláštních řízeních soudních a exekučního řádu, doplněný o výklad související judikatury a mezinárodních dokumentů, zejména Úmluvy o právech dítěte. Velká novela účinná od 1. 1. 2026 přináší nové přístupy – například možnost výkonu prozatímních rozhodnutí, zjednodušené procesní kroky, nové pokuty a důraz na neformální spolupráci soudů s OSPOD.

Významná část programu bude věnována rozboru role dítěte jako účastníka či zastoupeného subjektu řízení, otázkám odpovědnosti, proporcionality zásahu, vymáhání výživného a problematice nepřímého styku. Diskutovány budou i praktické otázky, kdy výkon rozhodnutí postihuje zájmy dítěte více, než je přiměřené, a jak postupovat v souladu s principem nejlepšího zájmu dítěte.

Na konci vzdělávacího programu bude účastník schopen:

- rozlišit mezi vykonávacím a nalézacím řízením a jejich účelem
- vysvětlit právní postavení dítěte jako účastníka, nikoli objektu řízení
- zvolit správný právní rámec výkonu rozhodnutí či exekuce (OSŘ, EŘ, ZŘS)
- aplikovat zásadu nejlepšího zájmu dítěte při výběru prostředků výkonu
- posoudit vhodnost a proporcionalitu zásahu do rodinných vztahů
- posoudit, zda je dítě oprávněným, povinným nebo zastoupeným subjektem
- připravit návrhy na výkon rozhodnutí, odklad nebo zastavení exekuce
- zhodnotit postup soudu, OSPOD i exekutora z hlediska práva dítěte
- argumentovat v řízení zásadami Úmluvy a komentářem Výboru OSN č. 14
- interpretovat dopady nové právní úpravy od 1. 1. 2026
- vést dokumentaci výkonu rozhodnutí a chránit osobní údaje dítěte
- poskytnout rodičům i dětem srozumitelné právní informace o možnostech výkonu
- spolupracovat s exekutory, soudy a orgány sociálně-právní ochrany dětí
- vyhodnotit vhodnost mediace nebo nového nalézacího řízení místo výkonu
- formulovat odborné stanovisko ke konfliktům péče, styku a výživy

Obsah kurzu:

1. Princip nejlepšího zájmu dítěte a jeho význam při výkonu rozhodnutí

- Zakotvení v Úmluvě o právech dítěte, čl. 3
- Výklad podle Komentáře Výboru OSN č. 14 (2013)
- Přenesení principu do občanského zákoníku a ZŘS
- Vliv principu na výběr a způsob výkonu
- Přezkoumatelnost rozhodnutí z hlediska proporcionality
- Dítě jako nositel práv, nikoli objekt výkonu
- Ochrana důstojnosti a integrity dítěte
- Role OSPOD při aplikaci zásady nejlepšího zájmu

2. Právní rámec výkonu rozhodnutí ve věcech péče, styku a výživy

- Občanský zákoník, ZŘS, OSŘ, Exekuční řád, ZSPOD
- Hierarchie a vztah jednotlivých předpisů
- Specifika řízení o péči, styku a výživě dítěte
- Rozdíly mezi výkonem rozhodnutí a exekucí
- Procesní role OSPOD, soudu a exekutora
- Důraz na spolupráci a neformální kontakt
- Možnost výkonu prozatímního rozhodnutí
- Ústavní a lidskoprávní limity výkonu

3. Dítě jako účastník, oprávněný nebo povinný

- Dítě jako nositel práv a povinností
- Příklady, kdy je dítě oprávněným (výživné)
- Příklady, kdy je dítě nepřímo povinným (styk, péče)
- Kolizní opatrovník a jeho role
- Otázka procesní způsobilosti dítěte
- Zastoupení obcí, OSPOD nebo advokátem
- Konflikt zájmů a postup při jeho zjištění
- Zásady vedení rozhovoru s dítětem

4. Výkon rozhodnutí o péči a styku

- Povaha povinností upravených rozhodnutím soudu
- Povinný rodič vs. dítě – jak určovat odpovědnost

- Přímé a nepřímé prostředky výkonu
- Procesní kroky a časové lhůty
- Vyzývání k dobrovolnému plnění
- Odklad výkonu rozhodnutí
- Návrh na zastavení výkonu
- Možnost návrhu na nové rozhodnutí pro změnu poměrů

5. Výkon rozhodnutí o výživném

- Rozdíl mezi běžným a dlužným výživným
- Výhody a nevýhody OSŘ vs. exekučního řádu
- Možnost postoupení pohledávky
- Exekuce pozastavením řidičského oprávnění
- Náklady za zmařenou nebo nerealizovanou péči
- Možnost vymáhání úroků z prodlení
- Role OSPOD jako navrhovatele
- Etická rovina vymáhání výživného

6. Zajištění přiměřenosti zásahu do práv dítěte

- Proporcionalita a její význam
- Ústavní limity výkonu rozhodnutí
- Psychologické aspekty zásahu do vztahu dítě–rodič
- Možnost přerušení nebo změny výkonu
- Vyhodnocení dopadů na psychický vývoj dítěte
- Přednostní využívání dobrovolného plnění
- Spolupráce s mediátory
- Ochrana před sekundární viktimizací dítěte

7. OSPOD jako zástupce dítěte

- Zákonná opora a rozsah pravomocí OSPOD
- Příprava návrhu a zastupování v řízení
- Povinnost nestrannosti a ochrany práv dítěte
- Vyjadřování k průběhu výkonu rozhodnutí
- Dokumentace a komunikace s účastníky
- Koordinace s exekutorem a soudem
- Doporučené postupy a metodiky
- Odpovědnost za průběh výkonu

8. Exekuce a její zvláštnosti ve věcech dětí

- Specifika exekuce v rodinných věcech
- Rozdíl mezi výkonem rozhodnutí a exekucí
- Exekutor jako veřejný činitel a jeho limity
- Opatření v případech odmítání styku nebo neplnění výživy
- Možnosti spolupráce s OSPOD
- Ochrana osobních údajů dítěte
- Vyloučení nepřiměřených zásahů
- Příklady z praxe a judikatury

9. Právní důsledky chování dítěte při výkonu

- Dítě, které odmítá styk – odpovědnost a následky
- Výchovná opatření a jejich přiměřenost
- Vztah k ustanovením o výchovných povinnostech
- Postup při odmítnutí kontaktu dítětem
- Rozlišování vůle dítěte a manipulace rodiče
- Možnost přehodnocení rozhodnutí o styku

- Povinnost orgánů respektovat autonomii dítěte
- Preventivní opatření k zabránění konfliktů

10. Mezinárodní a judikатурní přesahy

- Rozhodnutí ÚS, NS a ESLP k postavení dítěte v exekuci
- Výklad zásady nejlepšího zájmu dítěte v judikatuře
- Dopady Komentáře OSN č. 14 na českou praxi
- Mezinárodní úprava přeshraničního vymáhání
- Evropské standardy výkonu rozhodnutí o dětech
- Důraz na lidskou důstojnost a osobní integritu
- Příklady dobré praxe ze zahraničí
- Reflexe českého prostředí

11. Nová právní úprava po 1. 1. 2026

- Nové pojetí prozatímních rozhodnutí
- Rychlejší postup a nižší formálnost výkonu
- Nové minimální hranice pokut (od 5 000 Kč)
- Povinnost soudu nařídít výkon ve stanovené lhůtě
- Úprava výkonu neformálních dohod o péči
- Důraz na nepřímý styk a rovnost rodičů
- Vliv na procesní postavení dítěte
- Výklad v duchu mezinárodních závazků ČR

12. Diskuse a závěr školení